

Jeg vil gerne igen understrege, at regeringen lægger afgørende vægt på at respektere ånd og bogstav i det nationale kompromis, som har spillet en vigtig rolle i dansk europapolitik og fortsat gør det. Men som DUPI-redegørelsen understreger, er udviklingen gået i den retning, som vi ønskede at markere med det nationale kompromis. Udviklingen har været anderledes end forudset i 1992. Den er i høj grad gået i retning af danske synspunkter og interesser, og det vil jeg gerne uddybe:

Vi har tidligere i dag drøftet den fælles valuta, men dog vil jeg gerne knytte et par yderligere bemærkninger til ØMU'en i DUPI's udredning. Lad mig nævne nogle af de centrale dele:

For det første tydeliggør udredningen, at medlemslandene, der deltager i den fælles valuta, fortsat har ansvaret og kompetencen i forhold til den økonomiske politik. Der sker en koordination mellem landene, men den økonomiske omstillingsdygtighed bliver og forbliver et nationalt ansvar. Vi bestemmer selv størrelsen på vores skatter og størrelsen på vores sociale ydelser, men penge- og valutapolitikken bliver fælles. På alle andre områder har det økonomiske samarbejde i EU karakter af en blødere koordination.

For det andet indeholder udredningen nogle nyttige generelle analyser. ØMU'en er ikke et beskæftigelsesfjendtligt projekt. Målet er, at prisstabilitet og høj beskæftigelse skal følges ad. Udredningen forudsiger en styrkelse af samarbejdet mellem deltagerne i den fælles valuta, den såkaldte Euro-11-gruppe. Det bliver efter alt at dømme et forum, hvor vigtige beslutninger træffes på bl.a. økonomi- og beskæftigelsesområdet. Kun eurolandene deltager som bekendt i dette forum.

For det tredje ser udredningen ingen udvikling hen imod en centralistisk union. Ingen lande ønsker en opløsning af EU's nationalstater til fordel for en europæisk centralstat, og derfor er det heller ikke aktuelt at diskutere det scenario. Der er ikke belæg for, at den fælles valuta automatisk, som nogen fremstiller det, fører til en centralistisk union.

Endelig er der klare konklusioner i udredningen om Danmarks stilling. Valutakurssamarbejdet mellem kronen og euroen fungerer kun, hvis Danmark fører en økonomisk politik, der holder løn- og prisudviklingen i nærheden af euro-området. Vi kan ikke ved at stå udenfor føre en anden politik, end hvis vi var med. Snarere tværtimod kan man sige: Står vi udenfor,

er der brug for mere disciplin. Ved valutauro er der en fare for, at den danske rente vil stige.

Udredningen finder det tvivlsomt, om Danmarks økonomisk-politiske råderum vil være større uden for end inden for samarbejdet. Regeringen er grundlæggende enig i disse betragtninger. Udredningen opsummerer temaet ganske godt ved at slå fast, at valget står mellem fastkurspolitik inden for eller uden for ØMU'en, dvs. fastkurspolitik med eller uden indflydelse.

I begyndelsen af 1992 var den fælles valuta på tegnebrættet. Der var mange, der ventede, at projektet aldrig ville blive virkeliggjort. I dag er den fælles valuta en realitet. Både økonomisk og politisk vil Danmark have klare fordele ved at deltage. Det er jo også fremgået af debatten sidst, at det er regeringens absolut klare overbevisning.

Når det gælder forsvarsforbeholdet, er udviklingen gået i en anden retning, end vi kunne forudse i 1992. Det har udredningen gjort klart. Udviklingen i Eksjugoslavien i løbet af 1990'erne og senest krisen i Kosovo har understreget behovet for at styrke EU's rolle i krisestyring.

Men der er netop tale om krisestyring. Det kollektive selvforsvar ligger i NATO, det er alle enige om. Der er også bred enighed om, at der vil blive tale om et tæt samarbejde mellem EU og NATO. Vi skal ikke opbygge en konkurrerende organisation til NATO. Også her er DUPI's konklusion klar.

I stedet for er der tale om, at EU løfter sit ansvar for fred og sikkerhed i Europa. Det betyder, at EU om nødvendigt må kunne trække på militære midler, hvis en krise ikke kan forebygges eller håndteres alene med politiske, diplomatiske eller økonomiske tiltag.

At give EU denne ekstra dimension, forsvarsdimensionen, sker således ikke på bekostning af EU's traditionelle civile handlemuligheder. Det handler netop om at sikre samspillet mellem civil og militær indsats. Kosovo har vist i praksis, at det er nødvendigt, og den sammenhæng bestræber EU sig på, således at EU kan spille på hele klaviaturet, når en krise truer. EU vil være den eneste internationale organisation, der på den måde råder over hele spektret af instrumenter til krisestyring.

Folketinget er bekendt med den aktive danske politik på det fredsbevarende område. Folketinget har gennem årene bidraget til, at Danmark hurtigt og effektivt har kunnet stille op, når en international indsats var påkrævet –